

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vam, ki
 nam pripravite "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
 žni, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
 in zanimivemu živju. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnovite naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en dol-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 231.—Štev. 231.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1938—SREDA, 5. OKTOBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

NEMCIJA SI BAJE NI UPALA ZAČETI VOJNE S ČESKO

GOERING, KI POZNA NEMČIJO BQLJ KOT KATERIKOLI DRUGI, JE VOJNO ODSVETOVAL

Navzlic premoči v zraku je Goering odsvetoval vojno. — Zaloge Nemčije in Italije so omejene. — Italija bi se mogla bojevati samo šest telnov. — Fašizem bi poraza ne preživel. — Nemčija je pustila Franca na cedilu.

PARIZ, Francija, 4. okt. — Štiri velesile so v Monakovem rešile mir. Zakaj? Ali pa ga morajo ohraniti v bodočnosti? In kako? To so najvažnejša vprašanja današnjega dne.

Štirje državniki so se v Monakovem sporazumeli samo zaradi ravnovesja nasprotujočih si držav.

Brez vsakega dvoma je resnično, da skupna angleška in francoska zračna sila ne more stopiti nasproti nemški zračni sili. Prvovrstnih vojaških aeroplanov imata komaj četrtno nemškega števila.

To neenakost pa ovržejo viri demokratskih držav v surovinah poleg tega pa morete Anglija in Francija dobiti aeroplane po celem svetu, zlasti iz Rusije in Združenih držav. Vsled tega bi mogli izgubivati aeroplane in jih nadomestiti, mogli bi jih poslati v boj v neomejenem številu in bolj popolne aeroplane. Nemčija pa ne bi imela dovolj materiala, da bi gradila nove.

Kar pa se tiče francoske armade in angleškega vojnega brodovja, ste to dve armadi, kateri Nemci visoko cenijo.

Tehnično je izgledala vojna zelo kruta in maršal Goering si o izidu ni ničesar domišljeval. Vsled tega je takoj, ko se je prepričal, da boste Francija in Anglija združili svoje vojaško silo, ako bi bila Čehoslovaška napadena, pričel z vsemi silami delati na to, da je vojna odvrnjena.

Druga Rooseveltova poslanica je tudi jasno pokazala, da bodo Združene države nasprotne onim državam sveta, na katere bi se mogel kancler Hitler zanašati za pomoč.

Na predvečer monakovske konference je Hitler prejel dvoje sporočil za nevtralnost. Eno sporočilo je prišlo od Madžarske, o kateri je Hitler pričakoval, da bo stala ob strani Nemčije, drugo pa od generala Franca, od katerega je pričakoval, da se bo iz hvaležnosti postavil na stran Nemčije.

Benito Mussolini je vodil veliko propagando in je govoril po dvakrat na dan. Zagotavljal je, da se bo Italija pridružila Nemčiji, ako gre v vojno proti Čehoslovaški.

Toda pričele so prihajati govornice o italijanski kraljevi družini. Pred nekaj dnevi je šel italijanski prestolonaslednik princ Umberto Piedmontski v opatijo Haute-combe v Savoiji, kjer so pokopani njegovi predniki. V grobnici je ostal v molitvi dolgo časa. Pred svojim odhodom je rekel opatu, da s svojim očetom nikakor ne moreta iti v vojno s Francijo in Anglijo.

Hitler je imel mogočno oporo italijanskega diktatorja. Toda znano je, da Italija za to vojno ni bila nič kaj navdušena in da nima dovolj materiala, da bi se mogla bojevati dalje kot pa 6 tednov. Italija bi bila blokirana v Sredozemskem morju, pregnana bi bila iz Abesinije in Libije in Španske in bi morala naglo kapitulirati. Fašizem ne bi preživel poraza.

Nemčija bi morala poslati v Italijo močno armado, vsled česar bi bila doma oslABLJENA, toda to bi bilo za Italijo bolj resno kot pa poraz.

Vsled tega je imela Nemčija zadosten povod, da je pričela omahovati, in maršal Goering je priporočil umik.

Kak pa je izgled za bodočnost? Za mir je popolnoma ugoden. Nemčija ni bila dovolj pripravljena in

Predsednik priporoča spravo med AFL in CIO

CHAMBERLAIN SE ZDAJ SKUŠA OPRATI

V parlamentu mora slišati marsikatero grenko besedo.—Najostrejši obtožitelj je bil Duff Cooper.

LONDON, Anglija, 4. okt.—Ministrski predsednik Neville Chamberlain je sklical parlament k posebnemu zasedanju, da mu sporoči podrobnosti sklepa konference štirih držav v Monakovem.

V svojem govoru je bil pogosto prekinjen s klici: "Sramota!" Na to je Chamberlain odgovoril: "Ničesar ni, česar bi se moral sramovati. In kogar je sram, naj skloni glavo."

Najbolj je ob-ojal Chamberlaina Alfred Duff Cooper, ki je odstopil kot prvi lord angleške admirailtete. Povedal je, da je odstopil zato, ker se ni mogel strinjati s Chamberlainovo vnanjo politiko.

"Vsa kriza bi mogla biti odvrnjena," je rekel Cooper, "ako bi Anglija zavzela svoje stališče ob pravem času. Tako stališče sem zahteval, predno se je sestel nacistički kongres v Nuernbergu, toda rečeno nam je bilo, da pod nobenim pogojem ne smemo dražiti Hitlerja. Posebno nevarno ga je bilo razjeziti, predno je imel svoj govor, kajti če bi bil razjarjen, bi mogoče povedal kake strašne stvari, od katerih pozneje mogoče ne bi mogli več odstopiti."

"Spominjam se, da mi je ministrski predsednik rekel, da bi mobilizacija vojnega brodovja uničila njegovo poslanstvo. Jaz pa sem mu odvrnil, da bi to dovedlo do uspeha."

"To je bila največja razlika med ministrskim predsednikom in menoj vse te dni. Ministrski predsednik je mislil, da mora nagovoriti Hitlerja s sladkimi besedami. Jaz pa sem mislil, da je bolj dostopen besedam železne roke."

Cooper je rekel, da je skušal "pogoltniti" monakovske pogoje, da pa so mu obtičali v grlu.

"Svojo politično karjero sem sicer uničil," je zaključil svoj govor, "toda to je le malo važno. Obdržal sem si nekaj, kar mi je mnogo dražje — še vedno morem hoditi po svetu z glavjo pokonci."

Oster je bil v svojih besedah tudi bivši vnanji minister Anthony Eden, ki je rekel, da je monakovska poravnava krivi-

ČEHI IŠČEJO PRIJATELJSTVO Z NEMČIJO

V revoluciji svojih čustev velja jezca nekdanjim zaveznikom. — Meje so zajamčene samo v zvezi z Nemčijo.

PRAGA, Čehoslovaška, 4. oktobra. — V obupu, v katerem je bila Čehoslovaška vržena vsled monakovske odločitve, se čehoslovaški kabinet posvetuje, o tem, ako ne bi kazalo, da pride Čehoslovaška do kakega sporazuma z Nemčijo, ker so jo zapustile njene zaveznice in prijateljice.

Viada se pogaja z agrarci, čijih desno krilo se je vedno nagibalo k Nemčiji, da bi stopili v Syrovjev kabinet z Mladom Hodžo, kot vnanjim ministrom. Vedno bolj se pojavlja poznanje, da Čehoslovaška ne more več zasledovati neodvisne vnanje politike in da je edino mogoče zajamčiti nove meje, ako stopi Čehoslovaška v nemško okrožje.

Proti temu je seveda še vedno veliko nasprotstvo in nikdo ne ve, ako se bo novi kabinet sestavil v tem smislu, toda tako politično zavetje je v zraku. V vsem českim časopisju je mogoče videti tako čustveno revolucijo.

Na zborovanju čehoslovaškega agrarskega odbora je voditelj desnice R. Beran poudarjal potrebo, da je vnanja politika premenjena. Njega je v tem podpiral bivši notranji minister Josip Černý.

V časopisju v splošnem prevladuje velikansko ogorčenje, — ne proti Nemčiji, temveč proti Franciji in Angliji, kateri ste označeni kot največji sovražnici Čehoslovaške.

Značilne so besede v listu "Česke Slovo":

"Čehoslovaška od Hitlerja nikdar ni prejela ultimatum, ultimatum je prišel od takimi imenovanih prijateljic z grožnjo, da boste popolnoma prepustili našo državo Nemčiji, ako se ne vklonimo nemškim zahtevam."

ena, poniževalna in kruta in ne bo prinesla Evropi nič drugega kot mučno premirje.

"Vnanjih zadev ni mogoče brezkončno nadaljevati na podlagi stališča in dajanja," je rekel Eden. "Ponovne kapitulacije prinašajo samo ponovna ponižanja in še bolj poniževalne zahteve."

je rajše popustila, kot pa bi izsilila vojno, katere izid za njo je bil dvomljiv.

Italija želi rešitev španskega vprašanja in bo skušala doseči časten konec španske državljanske vojne. Nemčija je popolnoma zapustila generala Franca in mu ne bo odpustila, ker se je odločil za nevtralnost. Vsled tega bo moral iskati kompromis, kakor tudi republikanska vlada.

ŽENSKJE JE LJUBIL, NATO PA UMORIL

V Texasu se je ustrelil bogat podjetnik, o katerem pravijo, da je usmrtil in vrgel krokodilom najmanj 6 žensk.

SAN ANTONIO, Texas, 4. oktobra. — V tukajšnji bližini je imel Joe Ball roadhouse in na svojem posestvu umetno jezero, v katerem je redil krokodile. Bil je možak srednjih let in na glasu kot velik babjek. Trikrat je bil poročen, in vse tri njegove žene so na zagoneten način izginile. Istotako je izginilo tudi nekaj žensk, ki so služile v njegovem podjetju.

Sosedje so začeli šepetati vsakovrstne stvari: da je ženske umoril, razsekjal in vrgel krokodilom, ki jih je redil v majhnem ribniku za hišo. Za zadevo so se začele zanimati oblasti. Pred dvema tedni so ga policisti zaslišali. Povedal jim je, da je bil restrikat poročen, vselej postaveno. Vse tri žene so mu umrle. Služabnice, ki jih je imel v domu, so pustile službo in odptovale.

Naslednjega dne so se policisti vrnili, hotoč izvedeti še nekaj podrobnosti. Toda bilo je prepozno. Joe Ball se je ponoči ustrelil.

Njegov služabnik Clifford Wheeler, star zamorec, je izjavil, da je večkrat videl svojega gospodarja, ko je metal kose mesa krokodilom.

MARŠAL AVERESCU UMRL

BUKAREŠTA, Romunska, 3. oktobra. — Maršal Alexandru Averescu, ki je poveljeval romunski armadi v svetovni vojni, je umrl v svoji palači v Bukarešti v starosti 75 let. Bil je trikrat ministrski predsednik in vrhovni poveljnik romunske armade leta 1913 proti Bolgarski.

GEN. FRANCO POZIVLJA NA PREDAJO

BURGOS, Španska, 3. okt.—General Francisco Franco je po radio napovedal "znagovit mir" za fašistično Španško.

"To, kar se je dogodilo v Nemčiji," je rekel general Franco, "moremo imenovati bitko pri Monakovem in cena te zmage je bil mir."

"Izjavljam pod varstvom neba in pod močjo naše vojske, da bo tudi pri nas kmalu napočil dan zmagovitega miru."

Posredno je general Franco pozval republikansko vlado, da se poda ter rekel, da se o-nim, ki niso napravili nikakega zločina, ni treba ničesar bati.

FEDERACIJA BO NUDILA VSO POMOČ PROGRESSIVE MINERS

HOUSTON, Texas, 4. oktobra. — Spor med Ameriško delavsko federacijo in Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo traja že tri leta, toda do včeraj ni predsednik Roosevelt posegel vanj. Včeraj je pa to storil. Obe organizaciji je javno pozval, naj uravnata medsebojne spore, češ, da bo to najboljše za deželo v splošnem in za delavstvo.

ROOSEVELT POČIVA V HYDE PARKU

HYDE PARK, N. Y., 4. oktobra. — Predsednik Roosevelt je prišel sem počivat od naporov zadnjih tednov, ki so bili zares viharni, tako v političnem kot v naravnem pogledu. Evropa na robu vojne, v Združenih državah pa viharji in povodnji.

Roosevelta je zelo razveselila brzojavka angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, da je s svojim pozivom, ki ga je poslal Hitlerju in Benesu, dosti pripomogel k ugodni rešitvi evropske krize.

OČETA JE USTRELILA

NEW LEXINGTON, Ohio, 4. oktobra. — V okrajni ječi se nahaja osemnajst letna Virginia Annon, ki je ustrelila svojega 63 let starega očeta. Ko so jo aretirali, je rekla:

"Oče je prišel domov in ni hotel dati materji denarja. Nekaj časa se je prepiral z njo, nato je pa zgrabil nož in jo je hotel zabosti. Jaz sem snela puško s stene in sem ga ustrelila."

Annon je le redkokdaj delal, dočim je morala njegova žena skrbeti za osem otrok.

KNJIGA GA JE ZAVEDLA V ZLOČIN

NEW ALBANY, Ind., 5. okt.—V tukajšnji ječi se nahaja 41letni Otto F. Sauer, ker je hotel od nekega trgovca izsiliti dvajset dolarjev. Šerifu je povedal, da je svoj načrt zasnoval, ko je prečital knjigo Edgarka Hoovera, načelnika zveznega preiskovalnega urada. Hoover opisuje v knjigi razne metode, ki se jih poslužujejo zločinci.

SOLNINA V NIKLIH IN DAJMIH

PHILADELPHIA, Pa., 4. okt.—Dave Esrov, dijak tukajšnje Temple univerze, je šel plačat blagajniku šolnino, ki je znašala \$152.40. To vstopo mu je stresel na mizo v nikljih in dajmih in mu rekel, naj prešteje.

Blagajnik je jezen začel štet, ter slednjič dognal, da ni niti niklja preveč ali premalo.

Konvenciji Ameriške delavske federacije, ki se vrši od ponedeljka v tukajšnjem mestu, je poslal odprto pismo, v katerem je priporočil spravo, češ, da bi nadaljevanje spora občutno škodovalo amerškemu delavstvu.

Ako se voditelji organiziranega delavstva pomirijo med seboj, — je rekel predsednik, — bo zadobilo delavstvo v deželi dosti večji ugled in bo v mnogih ozirih na boljšem.

Ko je bila prečitana predsednikova poslanica, je začel govoriti predsednik Federacije William Green ter dejal, da se bo Federacija z vso silo zavzela za Progressive Miners of America, ki so izpostavljeni nasilju in napadam United Mine Workers of America, katerim učeľuje John L. Lewis.

Mi jih bomo podpirali v boju, — je grmel Green, — kajti ameriški premoglar je upravičen do svobode in neodvisnosti.

Predsednik Roosevelt je izrazil v svoji poslanici upanje, da bo konvencija ugledila pot za dosego miru in za napredek ameriškega organiziranega delavstva.

SLOVAKI ZAHTEVAJO NEODVISNOST

LONDON, Anglija, 4. okt. Reuterjevo poročilo pravi, da Slovaki zahtevajo v 24 urah neodvisnost od Čehoslovaške.

Ta manever, ki bo Češko, ako bo uspel, skrčil na majhen otok okoli Prage, vodi polkovnik Čermak, ki je vodja slovaškega avtonomnega gibanja in ki je bil pred kratkim sprejet v čehoslovaški kabinet, čegar namen je bil združiti češke in slovaške politične stranke.

Kar še ostane Čehoslovaške, tvorijo Slovaki, ki jih je okoli 4,500,000, za Čehi največjo narodno skupino.

Čermak je naznanil, da bo izstopil iz čehoslovaškega kabineta, ako Slovaki v 24 urah ne dobijo avtonomije.

IZGNANI ŽIDJE MORAJO IMETI VIZEJE

BERN, Švica, 5. okt. — Švicarski zvezni svet je danes odredil, da morajo imeti židovski begunci, ki prihajajo iz Nemčije v Švico, na svojih potnih listih švicarske vizeje.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank S. ... J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For subscription in America	For New York for one year .. \$7.00
For Canada	For one year .....
For Europe	For one year .....
For Latin America	For one year .....

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 3-1343

Iz Jugoslavije

Zaradi 800 din ga je zaklal.

V Sremski Mitrovici je bil sejem, na katerem je Kosta Vukojevič zaklal Stanka Štrbačkega. Prepirala sta se zaradi dolga 800 din, katere je bil Štrbački dolžan Vukojeviču za prodane konje. Vukojevič na sejnu zahteval svoj denar. Štrbački mu ga pa ni hotel vrniti. Tedaj je Vukojevič potegnil nož in zabodel Štrbačkega v vrat, potem pa še v trebuh, da je bil takoj mrtev.

Divji lovec ustrelil lovškega čuvaja.

V gozdu pri vasi Drenovac blizu Slavonskega Broda je ustrelil divji lovec Mijo Sovražil lovškega čuvaja Josipa Josipoviča. Sovražil ga je zato ustrelil, ker ga je Josipovič že večkrat ovadil. Počakal ga je v zasedi in se mu maščeval.

Delavec ubil bogataša.

V Daruvarju je gozdni delavec Peter Tepsič zaklal z nožem bogatega trgovca, posestnika in gostilničarja Dimitra Kosanoviča. Zabolal ga je štirikrat v trebuh in mu prerezal vsa čreva, tako da je Kosanovič v velikih mukah kmalu izdihnil. Tepsič je storil zločin, ker je bil kot orožnik odpuščen iz službe. Pred tremi meseci je popival v Kosanovičevi gostilni, kjer je navalil na Kosanoviča in zato je bil odpuščen iz službe.

Grozen zločin duševno bolnega.

V Vinkovcih je bil storjen grozen zločin, kakršnega niti najstarejši ljudje v mestu ni pomnijo. Delavec Josip Pšenica iz Vinkovcev, star 28 let je zaklal 12-letno dekle Brigito Orešnikovič, potem si je pa trikrat zasadi nož v prsi. Zadel se je v sroce in bil je takoj mrtev. Brigita je šla s sošolkami iz šole in naenkrat se ji je približal Pšenica. Zamahnil je z velikim kuhinjskim nožem proti nji in zaklical: “Ti si kriva moje ljubezni!” Potem je pa zgrabil prestrašeno deklico za vrat, in jo jel obdelavati z nožem. Zadel jo je štirikrat tako močno, da ji je prebodel vse telo. Po zločinu je skočil na drugo stran ulice, kjer si je končal življenje.

Soseda je ustrelil z lovsko puško.

V vasi Kudič blizu Gazina je med ličkanjem koruze bogati posestnik Sulejman Kudič z lovsko puško ustrelil svojega soseda Derviša Muskiša. Soseda sta se že dolgo prepirala zaradi neznatne škode na polju.

odnosno zemljišča. Zvečer sta ličkala koruzo pri sosedu Mal-tiču, kjer sta se znova sprla. Kudič je streljal an Muskiša dvakrat in ga obkral zadel v sroce.

Tragedija žene in matere.

V Siveu je umrla pod sumljivimi okoliščinami mlada, lepa Jelisaveta Gernet, stara 34 let. Oblasti so gotovile, da je podlegla zastrupljenju kot posledici splava. Roditi bi morala še desetega otroka. Trije njeni otroci so podlegli neki nalezljivi bolezni na povratku iz Amerike in njihova trupela so spustili v morje. Pozneje ji je pa umrlo še šest ostalih otrok. Zato ni hotela več roditi in odločila se je za splav.

Tragedija.

V vasi Lozano pri Virovitici se je obesil 65-letni kmet Gjuro Kerica. Že več let ga je mučila neozdravljiva bolezen, tako da ni mogel delati in njegova kmetija je bila vedno bolj zapuščenca. Končno je obupal nad življenjem in se obesil.

Čudno naključje.

V Somboru so pokopali znane krojaškega obrtnika Ivanova Juršića. Njegova žena se ni mogla udeležiti pogreba, ker se ni počutila dobro. Ko se je pomikal žalni sprevod proti pokopališču, je žena doma porodila sinčak. Skoraj istočasno je pa prišla brzojavka, da je v Ameriki umrl Juršičev brat Franjo. Obenem pa tudi njegov 3-letni sinček Josip. Oba sta podlegla neki nalezljivi bolezni.

Samomor stare učiteljice

V Osijeku so potegnili iz Drave truplo 70-letne učiteljice Emilije Popović. Pokojna je bila nekoč premožna pa je prišla na beraško palico. Skočila je v Dravo v samomorilnem namenu pa jo je neki ribič potegnil iz vode in pustil na bregu, sam je pa odšel po policijo in reševalce. Ta čas je pa Popovičeva drugič skočila v Dravo in utonila.

Slaba vinska letina v savski banovini.

Po podatkih iz raznih krajev savske banovine se da sklepati, da bo letos vinska letina slabša od lanske. Vzrok tiči v tem, ker je bilo zgodnje poletje deževno. Letina bo slabša zlasti glede kakovosti grozdja. Odstotek sladkorja bo znašal letos komaj 16. dočim je znašal prejšnja leta 20 ali pa še več. Trgatev je bila letos 15 dni kasneje kakor lani.

Tujo ženo je ugrabil.

Bosance Smail Ibrahimović je bil pri vojaki. Ta čas je bila pa ugrabljena njegova žena Kevra. Žena ni hotela ostati sama na gruntu in je odšla k svojim starišem v vas Ivančić. V tej vasi pa je bil zaljubljen v njo Čamil Ferić se ko je bila dekle. Zljaj ko je odšel njen mož k vojakom, je fant smatral, da je to ugodna prilika, da pride do ljubljene žene. Zvečer je prišel v hišo njenih starišev in ker je bila sama doma, jo je kratkomalo ugrabil in odnesel domov. Čim je njena mati to zvedela, je odšla za njo in ostala v Feričevi hiši, da bi hčerka ne bila sama z zaljubljenim fantom.

Brata ustrelil zaradi kočka zemlje.

V Gornjih Statih blizu Karlovca je bil storjen težak zločin. 18-letni Dragotin Kordeš-Trpič se je sprl s svojim bratom Nikolo zaradi kočka zemlje, ki je njuna skupna last. Iz prepira se je razvil pretep, v katerem je Dragotin potegnil samokres in ustrelil brata.

Iz Slovenije.

VELIK POŽAR V KAMNIŠKI OKOLICI

22. septembra okrog polne se je raznesla po Kamniku vest, da je izbruhnil v Tunjski mlaki pri Kamniku silovit požar. Rdeči petelin je zapel na gospodarskih in stanovanjskih poslopjih posestnika Kosirnika Janeza, delavca v kamniški smodnišnici. Oh izbruhu požaru so bili domači na bližnji njeni in so prihiti takoj, ko so zagledali ogenj in skušali rešiti, kar se je pač dalo. Rešili so lahko samo živino iz hleva, iz pritličja stanovanjske hiše pa nekaj pohištva. Vse drugo so morali prepustiti uničujočemu ognju, ki je bil medtem že objel vsa poslopja. S kakšno naglico se je požar razširil, nam dokazuje dejstvo, da niso mogli rešiti iz podstrešne sobice denarja, v znesku okrog 45.000 din, katerega so imeli 4 sinovi in 1

Peter Zgaga

“GLAS NARODA”

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

hčerka prihranjenega in spravljenega v omari.

Škoda, katero je požar povzročil, znaša nad 1000.000 din, zavarovan pa je bil posestnik samo za 20.000 din. Ubogi 7-članski družini, ki je bila sicer pramočna, danes ni ostalo nič drugega, nego obleka, katero nosijo na sebi, živina, katere nima kam postaviti in s čim hraniti, od težko prisluženega in prihranjenega denarja pa le kepa kovine, ki ne predstavlja nobene vrednosti.

Vse prevrže in vse pregleda in si v skrajnem slučaju tudi kak modere pomeri.

Ko ji hoče prodajalka modre zaviti, misleč, da ga bo kupila, ji povsem enostavno pove, da ni prišla po modere, pač pa po klubuk.

In tako obrede vso trgovino od vrha do tal ter pride nazaj na svojo cilj — v prostor, kjer so klubuki naprodaj.

Najprej se razkrije, stopi k ogledalu in si pol ure popravlja lase. Ko misli, da je frizura v redu, hodi od police do police; enkrat, dvakrat, desetkrat, ogleda si vse klubuke in pravi slednjič: — Tistega bi rada pomenila.

Prodajalka ga ji da, in ona ga pomenja in pomenja.

— Ne maram črnega, — pravi, — morda imate ravno takega, samo da je zelene barve.

Prodajalka odpre vse škatle, toda enakega klubuka zelene barve ne najde. Zelenih klubukov je dovolj, toda vsak se po obliki nekoliko razlikuje od črnega, ki ji samo zaradi barve ni všeč.

Nazadnje izbere zelen “klubuk”, ki ni po obliki podoben ne kapi in ne kluboku ter pravi: — Škoda, da je zelen. Če bi bil črn, bi bil nalašč zame.

— Zal mi je, — odvrne upehana prodajalka, — take imamo samo zelene barve.

Kupovalka nekoliko pomišlja — pa kaj, nekoliko — dobrih deset minut pomišlja in pravi: — O, well, vidim, da nimate zame nič pripravnega. Toda čakajte, tisti rdečkast tamle bi se mi mogoče podal.

Pomerja rdeči klubuk in godrnja: — Seveda bi bil, če bi bil črn ali zelen.

In tako koleba semintja pa ne ve, za kaj bi se odločila.

Na glavi ima klubuk, v vsaki roki enega, pred seboj na mizi pa najmanj petinštrideset klubukov.

Ko ji prodajalka pove, da velja ta tri dolarje, oni štiri, tisti tam štiri in pol, se zasuje na peti rekoč:

— Tudi če bi mi jih zastoj dali, nobenega ne maram.

Nato gre in kupi v pritličju za pet centov kos čokolade. — Pred prodajalno odlomi kos čokolade, ga poje, se malo namrdne in nese ostanek nazaj ter pravi:

— Tukaj imate vašo čokalado. Dajte mi nikelj nazaj. Nočem navadne čokolade, pa pa tako, ki ima mandeljne no tri. Zdjaj pa sploh ne maran nobene čokolade. Hurry, up Nikelj sem, če ne, grem po poličmana!

Vidite, dragi prijatelji in prijateljice, tako kupuje ženska klubuk.

Moški pa stopi v trgovino in pravi: — Klubuk, številka se dem in pol. Kaj temnega. Za tri dolarje.

Prodajalec mu ga da. Moški vrže stari klubuk v kot, pokrije se z novim in pravi: — Al right! — vrže na mizo tri dolarje in gre skozi vrata.

Tako kupujejo moški klubuke. Že vsaj jaz jih tako kupujem. Vsaka tri leta en klubuk. In vidite, baš v tem je precejšnja razlika med moškim in žensko.

ROOSEVELT KOT POSREDOVALEC

Predsednik Roosevelt je prejšnji teden omenil evropsko krizo. Po dolgem času je prekinil svoj molk. Najbrž se mu ni zdelo mestno, da bi glavar najbolj mogočnega naroda na svetu molčal v času, ko dva evropska diktatorja netita svetovni požar.

Predsednik je sicer spregovoril, toda Združene države niso prevzele odločilne vloge, ki bi jo morale igrati v svetovni politiki.

Predsednik je govoril kot govori stari očka iz zapečka porodnim otrokom, ki se preganjajo po hiši.

Njegove besede so bile lepe, pa so izvenele v prazno.

Vse je bilo lepo zamišljeno, vse je bilo lepo rečeno. Dokler pa ameriški predsednik ne stavi pozitivnih predlogov, dokler ne pove, kakšno stališče bi zavzele Združene države ob izbruhu vojne; dokler se ne posluži silnega vpliva, ki bi ga lahko izvajala Amerika, tako dolgo ne bodo prijazni očetovski nasveti prav nič zalegli.

Predsednik Theodore Roosevelt pravi v svojih spominih: — Če bi namestu nezmožnega pastorjevega sina in profesorja Wilsona jaz sedel leta 1914 v Beli hiši, bi takoj poklical k sebi nemškega poslanika in mu rekel: Kakorhitro boste vkorakali v tuje ozemlje, bodo Združene države postavile nasproti vso svojo silo ljudi, strojev in orožja. Nemci bi si ne upali začeti vojne, in svet bi se lahko izognil strašnemu polomu. Mogoče bi ne bil Theodore dosegel svojega cilja, Franklin bi ga pa prav gotovo.

AMERIŠKO BOGASTVO

Tretjina ameriškega prebivalstva je imela v letih 1935-36 za družinsko življenje samo 470 dolarjev dohodkov na leto. Polovica vseh ameriških družin je imela manj kot 1070 dolarjev na leto, dve tretjini manj kot 1450 dolarjev in devet desetih manj kot 2500 dolarjev dohodkov na leto.

Po drugi plati pa sta imela dva odstotka prebivalstva 5 tisoč dolarjev ali več na leto; manj kot en odstotek pa je imel 1000 dolarjev ali več dohodkov na leto. Večji dohodki so takole porazdeljeni: 13.000 družin je imelo 50.000—100.000 dolarjev letnih dohodkov; 4.000 družin 100.000—250.000 dolarjev; 916 družin 250.000 dolarjev; 240 družin pol do enega milijona dolarjev, in 87 družin več kot 1 milijon dolarjev dohodkov na leto.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Na \$ 2.25	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 20.50	Lir 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 37.00	Lir 500
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 74.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 148.00	Lir 2000
		\$ 296.00	Lir 4000

KER SE ČERNA SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na kupovalni valji ...

Izplačila v ameriških dolarjih

Na kupovalni \$ 1.00	moramo poslati	\$ 5.75
1.50	.....	\$ 10.25
2.00	.....	\$ 14.75
2.50	.....	\$ 19.25
3.00	.....	\$ 23.75
3.50	.....	\$ 28.25
4.00	.....	\$ 32.75
4.50	.....	\$ 37.25
5.00	.....	\$ 41.75

Poslamo dolgi v starim kraju izplačilo v dolarjih.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali daleč boga od tam, je potrebno, da je posrednik v vaših stvarih. Vselej nam dolgoletno skrbijo vam zanesljivo dati najboljša poletja in tudi vse potrebne predpise, da je potovanje udobno in hitro. Če se za to ne obrnete na nas za vas pomagati.

Mi preverimo vse, bodisi predpise za potovanja dovoljenja, potni lista, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nobitavljaj nam ne odlašajte do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prilite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste počasi in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GEORGE C. APOSTLE, Inc.
UNDERTAKERS
EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI
ANTHONY SVET, (Unlicensed)
V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v vaše popolno zadovoljstvo.
NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. MAIn 4-3611

ZEMLJEVIDI

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:
JUGOSLAVIJA 25
CANADA 40
ZEMLJEVID CELEGA SVETA 25
ZEMLJEVID AVSTRILJSKE-ITALJANSKE FRONTE (L. 1918) 25

ZDRUŽENI DRŽAV
Mali zemljevid (velikost 12x20 inčev) 10

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming

ZNIŽANE CENE

TURISTIČNI VODNIK
Illinois, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia

Vsebuje glavne ceste, železnice, električne proge, okraj, mesta, trgi, vasi, poštni uradi, jezera, reke itd.

Posamezne države \$30.

Narobljen je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali potni znanke po 1 ali 3 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte plačilo.

KNJIGARNA “GLAS NARODA”
216 W. 18 St., New York

Cena 20 centov

Kratka Dnevna Zgodba

PLES S PAJCOLANOM

Zavesa se je razdelila z rahlim šumom na dvoje in v sredini se je odprl napol zatemnjen oder. Oglasila se je godba, sprva tiho, pozneje zategnjeno. Melodija je zvenela kakor glasovi iz daljne tuje dežele. In kakor da je zrasla iz tal, se je v trenutku pojavila pred gledalci plesalka. V svitu žarometov je hušknila naprej. Gledališče je bilo zasedeno do zadnjega prostora. Občinstvo je zadrževalo dih, kajti mehke kretnje plesalke Gvendolin Hay so zadivile vse gledalce. Če je njeno ime prej blestelo na letakih v žarečih barvah reklamnih naprav, se je zdaj nenadoma vsadilo globoko v duše vseh navzočih.

Krasno, jedva zakrito žensko telo se je gibalo kakor bi plavalo po zraku, zdelo se je, da je brez zemске težje in sleherne navlake. Roke pa sta držali pred obličjem umetnice konca gostega pajčolana, ki je bil ovit okoli glave in je popolnoma zakrival plesalkin obraz. Ob naraščajoči melodiji se je razgibelo tudi pleščo telo. Ob strastnih ritmičnih muzikah se je zdelo, kakor da se plesalka približuje nekemu cilju, ki ga ni nihče videl, a ga je vsakdo, ki je spremljal ples s pozornostjo slutil in čutil v zraku. Nenaodoma je godba odrezala z diskordom in plesalka se je zgrudila kakor v strašni bolezn. Tedaj je v gledališču zasumelo kakor v gaju. Občinstvo je pokazalo, da je sledilo plesalki, ki je izpričala, da ume svoje telo prav tako sprostiti, kakor ga je prej zvrila v bolečine. Vnovič se je oglasila godba, to pot lahkeje in mehkeje. Bila je podoba, da plesalka pripoveduje zgodbo svojega življenja,

v katerem so bile vse stopnje od radosti do bolečine, od ponizanja do očiščenja. Gledalcem se je zdelo da umetnica čara. Njeno telo se je nekako zoževalo, postajalo je vedno manjše in neznanterje, na koncu pa se je zgrudilo kakor v resignaciji. Ko se je plesalka sedela, je zavesa zopet zagrnila oder in navdušenja ni bilo konca in kraja.

Gvendolin Hay se je zahvalila enkrat, dvakrat. Šele ko se je odobravanje ni hotelo pletiti za nobeno ceno, je prišla še tretjič pred rampo. Stala je tam kakor zajeta in je čakala, da se razlije vse to priznanje gledalcev preko nje. Pajčolan pa ji je še vedno zakrival obličje, potz njenega obraza ni mogel nihče razločiti. Tako se je zgodilo, da je vse mesto kmalu govorilo o skrivnosti plesalkinega pajčolana, katerega so kritiki imenovali silen trik, za katerim se skriva umetnost velike Gvendolin Hay.

Lord Chilterna je stal pokonci vzravnal v svoji loži in je bil še vedno obrnjen proti oderu. Kakor da se nima trdnih tal pod seboj, je sledil plesalkinim gibom in je bil očaran od njene umetnosti. Kakšna čudovita ženska je morala biti ta plesalka, ki je umela tako profinjeno izražati svoja čustva ter ž njimi opojiti vse gledalce! Kakšna šele je morala biti njena duša, da je tako elektrizirala vse gledališče! Neodoljiva sila je gnala lorda Chilterna, da bi se seznanil s plesalko. Vedel je, da drži k umetnici samo ena pot, v vseh podobnih položajih, enaka. To pot je nastopil. Poslal je umetnici kosarčev cvetlice in je prilo-

žil posetnico s svojim imenom ter nekaj besedami. Oboje je izročil v garderobi.

Ko so ga kmalu nato odvedli k Gvendolini Hay, je spoznal v umetnici velik žensko s po-barvanim obrazom.

"Oh, mylord," je dejala in se nasmehnila kakor na tisoče žensk, ki jih je lord Chiltern srečal v svojem življenju. Prosil je, da ji sme s svojim avtom odpeljati na dom, v kar je ona privolila brez poglobnega oklevanja.

Medpotoma sta se ustavila v elegantni restavraciji. Sedela sta si nasproti in ko je lord obsipaval s ljubeznostmi, je ona odgovarjala z lepimi konvencionalnimi galantnimi besedami. Vse, kar ji je hotel povedati o obendovanju njene umetnosti, pa je postalo zdaj naravnost brezpredmetno. Ko ji je pripovedoval o svojim imenjih, lovskih zabavah in konjskih dirkah, je postala namah živahna, se je kokešno smehljala in je pila več šampanjca, kakor se spodobi za damo ob takšni priložnosti. Lord Chiltern je opazoval spremljevalko nekako od strani. Prizadeval si je, da bi pozabil, kako silno ga je razočarala njena družba. Ko je videl plesalko v razveljati plemeniti strasti, si je dejal, da je to izredna ženska. Zdaj pa si je moral potrditi, da je ta Gvendolin Hay prav takšno bitje kakor vse druge njenega spola. Bila je na las podobna sto in sto ženskam, ki jih je srečal v svojem življenju in katere je pozabil še hitreje kakor bo to.

Naslednjega dne je prejela Gvendolin Hay pismo, ki ga je odprla s tresočimi rokami. Čitala je:

"Madame! Čutim dolžnost sporočiti Vam, da se ne bova več videla. Prosim Vas, upoštevajte moj položaj! Ko sem Vas videl plesati na odru se je zganilo v meni nekaj čudovitega in veličastnega. Bilo mi je, kakor da sem našel nekaj, kar sem iskal vse življenje. Ko pa so se križala najina pota, sem stal pred nerešljivo uganko. Vi niste ženska, ki sem jo iskal. Zmotil sem se. Prosim Vas, madame, da mi tega ne štejete v zlo! Ostajam z odličnim spoštovanjem vaš lord Chiltern."

Dolgo je stala plesalka pred visokim benedkim ogledalom. Potem je storila nagel sklep. Napisala je na listek:

"Prosim Vas, lord Chiltern, dovolite mi samo še kratek sestanek, ki bo trajal borih petnajst minut. Gvendolin Hay."

Poslala je pisemce lordu. Ko je lord Chiltern stopil čez prag stanovanja, Gvendolin Hay, je bil ves prevzet od tega, kar je videl. Z vseh strani je dihal čar velike sugestivne osebnosti. To je torej bil dom ženske, kakršno je iskal vse življenje.

Zadnja soba, kamor so ga odvedli, je valovala v morju svetlobe. Tam ga je sprejela vitka ženska, s hrbtno obrnjena proti vratom. Dejala je:

"Lord Chiltern, zelo me veseli, da ste prišli."

Dve veliki oči sta se zarili v dosega. Toda obraz domačice je kazal dolga brazgotina, sva joča od senca do brade.

Namignila mu je, naj sede. Potem je spregovorila:

"Jaz sem Gvendolin Hay, ženska, katere ples vas je očaral v gledališču. Hvala za pismo, mylord. Tudi jaz čutim dolžnost, da se vam razodnem, ker ste vi enako postopali napram meni."

Nekaj časa je molčala, potem je povzela:

"Mogoče se spominjate, da

se mi je pred leti, ko je postalo moje ime znano in slavno po svetu, primerila huda avtomobilska nesreča. Steklo mi je prerezalo obraz in ko se je to zgodilo, sem mislila, da bom morala opustiti vse, kar mi je postalo vsebina življenja. Zdelo se mi je pa nemogoče odpovedati se ciljem, po katerih sem tolikanj hrepelena in za katere sem živila. Bila sem pač mlada in sem ljubila življenje. Vedno sem tudi upala, da bom srečala moža, ki bo temu življenju lahko posadil krono na glavo. Avtomobilska nesreča je prekrizala moje načrte. In tako sem prišla na misel, da bi lahko angažirala dvojnico, ki me bo nadomestovala pri filmu in v javnosti. Ona, ki mi je na las podobna, je s to razliko, da nima brazgotine, ki kazi moje lice, se je našla. Jaz živim pušto življenje. Ne grem nikamor, pogajam se samo z agenti, podpisujem pogodbe, ona pa

doživlja pustolovščine, ki so namenjene meni. Samo na odru sem vedno sama. Trudim se, da bi vtila svoji umetnosti vse tisto, kar mi ni dano v življenju."

"Prav za prav ste mi to že pripovedovali takrat, ko sem vas videl na odru plesati," je dejal lord Chiltern. "A čemu ste izdali svojo tajno ravno meni?"

Plesalkine oči so zasijale v veliki toplini. Dejala je:

"Veste zakaj? Zato, ker sem hotela spoznati prvega in edinega moškega, ki bo videl razliko med mojo dvojnico in menoj."

Gvendolin Hay je vstala in ponudila lordu roko.

"Hvala mylord," zdaj lahko greste. Tudi vsi drugi, ki bi morda izvedeli za mojo skrivnost, bi šli po poti, ki sem jo zdaj pokazala vam."

Za trenutek je zavladala v sobi velika tišina. Potem je

Tako je življenje

Na policijskem ravnateljstvu v Curihu so ovekovečeni odtisi prstov Benita Mussolinija. Kot politični emigrant se je moral Mussolini nekoč seznaniti s curiško policijo in za vsak slučaj so hoteli imeti odtise njegovih prstov. To nedostojno ravnanje boste še bridko obžalovali, je dejal Mussolini ogorčeno zdravniku. Pomislite vendar, — je ugovarjal zdravnik, — da je med političnimi revolucionarji na vsem svetu tudi 80 takih, ki jih smatramo za vredne časti, da imamo odtise njihovih prstov v svojem arhivu.

Leta 1922 je prispel Mussolini na Curih in se je seznanil s pregovoril lord Chiltern.

"Motite se, Gvendolin Hay. Jaz se nisem zagledal v lep obraz. Jaz ljubim žensko dušo, ki pleše kakor Gvendolin Hay."

ni po pobodu na Rim v Lausanu na sestanku z lordom Curzonom in Poincarejem. Nekaj dni prej je bil razveljavljen dekret, s katerim je bil Mussolini pred 20 leti izgnan iz Švice kot nevaran revolucionar. Višji uradnik švicarske policije je prišel v hotel, da bi dobil od Mussolinija navodila glede varnostne službe. Pri tej priliki je vprašal, ali je bilo gospodu ministru nekemu, predsedniku v vsem ustreženo. Povsem zadovoljen sem, gospod komisar, je odgovoril Mussolini. Potem je, pa smeje pokazal skozi okno hotela na most, rekoč: "Se spominjate, gospod komisar? Tam je most, kjer me je vaša policija pred 20 leti aretirala." Komisar se je pa smeje priklonil, rekoč: "Tako je paš življenje, gospod predsednik."

Poučni spisi:

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
- AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga baroune ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00
- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
- BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c
- BODOČI DEŽAVLJANI naj-narod. knjižice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižki so vsa pojasnila in navodila za naseljen. Cena 35c.
- BREZPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SERBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.
- DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 226 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski splošni denarju. Cena 80c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
- DO OKHIDA DO BITOLJE. 177 strani. Zanimav potopis s slikami iz krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.
- GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.25
- IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljedni spisi o naravoslovju in svobodnanstvu. Cena 50c.
- KOKOŠEREJA. Sestavil Valentin Razingar, 64 strani. Cena trdovez. 50 Broš. 35
- KRATKA SERBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.
- KRATKA EGIPČEVINA SLOVENCEV, HEVATOV IN SERBOV. 96 strani. Cena 30c.
- KNJIGA O LEPIM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
- KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za računanje okrogloga, romastega in tesnega lesa. Cena 75c.
- LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
- MATEMATIKA IN ŠKOLEŽIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 120 stran. Nauk o številah, molekulah in električnosti. Poljedno planas razprava o izobčinski sodarski znanosti. Cena \$1.25
- MILKARSTVO. Spisal Anton Povc. S slikami. 109 strani. Knjižica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$8.00

- NAROD. RA IZUMIRA. 101 strani. Poljuden opis najzvernejšega naroda na svetu. Ujgove šege in navade. Cena 40c.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBNI in BESIEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjižica je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50
- ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trlje deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri naskupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjižico toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.
- RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te slovejske "ruske struje". Cena \$1.50
- SPOMINE (Spis. J. J. Lavčičar.) 243 strani. V tej knjigi čitaja naš znan potopilec šupak Lavčičar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50
- SPLOŠNI PODUE, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
- SLOV-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSKOVAR. 148 strani. Cena 90c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
- UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.
- UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povc. Cena broš. Cena 50c.
- VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šalviti poskusi; vedeljavna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45
- VODNIKI IN PREEOKI. 108 strani. Knjižica je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moči, ki so s svojim delom privedli slovenski narod in suženjstva v svobodo. Cena 60c.
- ZNANSTVENA KNJENICA. 70 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine; iz natančen opis vojaške republike zaporoških konhor. Cena 50c.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
- VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Merimee. 60 strani. Cena. 30 Eden najboljših otipov francoskega mojstra. vsota iz našega knjižnega življenja.
- VOLEK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) Trda vez. 130
- ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA. 60c.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSILJE ŽE 45. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 108.54%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odrazem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 196

SKUPNIH PODOPIR JE K. S. K. JEDNOTE IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 43-LETNEGA OBSTANKA \$6,500,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in osemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo srečo članice in članice od 16. do 85. leta; otroke pa (takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dan zavarovalnina z vsakim dnem namaha. V v slučaju smrti otroka zavarovanca v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali 45.00 na teden. Aseemien: primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejsje vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo hitro rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih zasemntov.

Jednota ima svoj lasten Met "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega deliva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vlog in izroč. Če nisi član ali članica, te mogoče in bogate podpirne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski zasedbini v Združenih državah bi moralo biti družstvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate družstva, spudajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; 4-7-38 je le osem oseb v starosti od 16. do 85. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSEF ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: L. H.

65

26. POGLAVLJE.

Ko naslednjega jutra pride Rudolf Strasser v svoj urad, najde, kot navadno, pošto na svoji mizi. In zopet, kot že mnogo let, je bilo tudi pismo Egonu Strasserju. Rudolf Strasser tudi danes vestno reši najprej trgovsko pošto, toda njegov pogled vedno vhaša k bolj na strani ležečemu pismu z italijansko poštno znamko. Bil je izvanreden čas, ker so drugače Egonova pisma prihajala okoli četrletja.

Slednjič je vse rešeno in Rudolf Strasser vzame na strani ležeče pismo. Odpre ga in bere:

"Moj dragi Rudolf:-

Danes dobiš pismo izven reda in sicer pismo, ki ne drsi po površini, kot si želiš. Tako ne gre več dalje, Rudolf, enkrat moram natančneje govoriti o Dagmar. Sedaj je stara dvajset let in jo ni mogoče več odpraviti s pripovedkami, pa če bi bile za njo še tako dobrodelne. Ravno kot ona je z vso odločnostjo prosila, da bi smela slednjič enkrat sama Tebi pisati in mi je rekla naravnost, da mora biti med Teboj in mod njo kakšna tajnost. Prerazumna je, da bi se kvkvarjala z vsakovrstnimi mislimi.

Rudolf, tako srečen oče bi mogel biti, kajti Dagmar ni samo lepa in zelo razumna, temveč ima tudi ljubezniv in dragocen značaj. Vsak oče bi se mogel šteti srečnega imeti tako hčer - sedaj pa dobro pazi - nobenega dvoma ni, da je Tvoja hči, kajti z vsakim dnem Ti je vedno bolj podobna. Vzemi si to k sreči in mi verjemi, da je Tvoja hči.

Za mene ni treba nobenega drugega dokaza več, kot ta družinska podobnost. Zaradi mene more, kot si mi rekel, imeti lase in oči svoje matere in še marsikaj drugega, toda prav gotovo ima tudi mnogo od tebe. Njene poteze imajo prav izrazite Strasserjeve znake, pogosto mnogo bolj, kot moja lastna hči, ki mi je zelo podobna. In ko sem Ti to z vsem povdankom zagotovil, upam, da se boš slednjič odločil, da Dagmar vzameš k sebi.

Ne, da bi jo rad dal od sebe, rad jo imam in mi je ljuba kot moj lastni otrok, in popolnoma odkrito, njen denar za vzgojo igra pri nas zelo veliko vlogo. Torej mi gre popolnoma proti contre coeur (proti sreči) da Ti prigovarjam.

Toda Dagmar mnogo trpi vsled hrepenenja po Tebi in ne sme več odlašati. Nič več se ji z odgovori ne morem izogibati, ker me s svojimi ljubkimi očmi tako boječe in žalostno pogleduje. Pričela je premišljevat, o tem, kakšna tajnost mora biti med Teboj in njo. Smatram za svojo dolžnost, da Te najno prosim, da otroka slednjič vendar enkrat zopet vzameš k sebi. Kaj si sam sebi storil, da si se odpovedal ljubezni in prisotnosti take hčere!

In še nekaj, Rudolf: bolehen sem in slab in moram računati na to, da bom kmalu šel - in - potem Dagmar na gradu ne sme več ostati. Moja žena in Elena ste v svojem bitju od nje tako različni in je ne razumete; z njima ne sme sama ostati po moji smrti, kajti potem bo še bolj osamljena, kot je bila do sedaj.

Tudi nikamor drugam ne spada kot v Tvojo hišo - kajti Tvoja hiša je njena očetova hiša, to mi verjemi. V njenem obrazu so popolnoma jasne poteze, ki Ti morajo biti v dokaz, da je Tvoja hči. Zavri vse dvome in ne zametaj več ljubke in lepe hčere, ki more biti Tvoj ponos in Tvoje veselje. Zaradi svojega dvoma in nezaupanja si sam sebe oropal toliko ljubkega in lepega. Ginljivo je, s koliko ljubeznijo in ko-pnenjem se navzlic vsemu Tebe spominja.

Ako pa boš še vedno vstrajal pri tem, da naj bo daleč od Tebe, moraš skrbeti za to, da si more izbrati kak drug dom in da dobi popolno jasnost glede svojega izgnanstva. V tem slučaju Te prosim, da me odvežeš moje obljube in mi dovoliš, da ji na najbolj prizanesljiv način odkrijem, kar mora vedeti.

Tedaj si mi rekel, da Dagmar ne more nikdar več videti, in če se bo hotela poročiti, da se boš pogodil z njenim ženinom. Toda tukaj na Consistello ne bo nikdar našla ženina, kajti živimo popolnoma v samoti in sam imam velike skrbi, ker svoje hčere ne morem poslati v svet, da bi imela priložnost se spoznati z ljudmi.

Tebi ne manjka denarja. Ako Dagmar ne vzameš v svojo hišo, tedaj skrbi, da bo pod varstvom kakšne stare žene vplejana v družbo.

Vzemi jo k sebi, kajti ostala je istega duha, medtem ko eta moja žena in hči pravi Italijanki in zato niso zadovoljne, ker želim, da bi med njimi vladala sloga in prijateljstvo.

Torej še enkrat, Rudolf, poglej v svojo dušo in odloči. In to se mora kmalu zgoditi, kajti, kot sem rekel, čutim, da se mi bliža konec in bi rad videl, da bi bila njena zadeva urejena, predno zatisnem oči in bi jo moral pustiti brez vsakega varstva.

Bodi iskreno pozdravljen v sorodniški naklonjenosti in prijateljstvu in pozdravi tudi Brigito. - Tvoj zvesti bratranec Egon."

Rudolf dolgo gleda pismo s pekočimi očmi in utripajočim obrazom. In naenkrat položi roke na pisalno mizo in v nje zakrije svoj obraz.

"Gotovost! Gotovost!" vzdihne v obupu.

In tako leži dolgo, ne da bi se premaknil, kot mrtev razburjenih občutkov. Slednjič pa zopet vstane in pismo še enkrat prebere. Popolnoma počasi, besedo za besedo in razmišlja vsak stavek. In tedaj ga objame občutek, ki ga je hotel smleti.

Ako je Dagmar moja hči, v resnici moja hči, tedaj sem delal nad njo, kar ni več odpustljivo, tedaj sem si nakopal gorje, ki ga nikdar, nikdar več ne morem popraviti - si mieli vznemirjen. Toda vedno kriči v njegovi nočnanosti: Gotovost - kdo mi more dati gotovost!

(Dalje v naslednjem številu.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane -

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : Bohinjsko jezero 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Razne vesti.

STRAŠNA OBSODBA ELEKTRIČNEGA STOLA.

V ameriškem tisku se je vnela živalna polemika, ki je razdelila čitatelje v tri ostro nasprotnoje si tabore. Strupeni plini! - kličejo iz enega tabora. - Nazaj k sekiri! - je geslo drugega tabora. Tretja in najmanjša skupina pa zagovarja električni stol. Tudi v Ameriki so se torej duhovi zopet enkrat razburili okrog vprašanja smrtno kazni. Javno diskusijo o tem vprašanju in klince po reformi je izzval pretresljiv članek, ki ga je objavil ameriški novinar Charles F. Potter v listu "The Commonwealth." Članek je izšel pod naslovom "I saw a man electrocuted" kar pomeni: Videl sem na električnem stolu umorjenega moža.

Za Ameriko to ni posebna senzacija, kajti ameriški listi pogosto priobčujejo članke svojih poročevalcev, prisostvujočih usmrtilivam. Članek je pa vzbudil senzacijo zaradi piševe izjave, da je ameriško občinstvo vajeno čitati v listih podrobnosti o usmrtilivah notornih zločincev. Še noben list pa ni napisal vsega o taki usmrtilivi. In Potter pravi, naj javnost od njega izve to. Njegovo opisovanje usmrtilive na električnem stolu se odlikuje naravnost s kruto iskrenostjo, upravičeno samo po vodilnem motivu, zaradi katerega je novinar članek napisal. To je

strašna obsodba električnega stola.

Potter opisuje usmrtilive tolovaja, znanega v Ameriki pod imenom "Two Gun Crowley".

Usmrtilive je bila določena na 11. uro ponoči. Novinarjem je bilo naročeno, naj pridejo kot priče že ob 9. Imeli so torej polni dve uri časa, da bi se pripravili. Njihova "priprava" obstoja v tem, da se pošte no napijejo opojnih pijač. Tudi ti moraš biti - je dejal eden izmed tovarišev Potterju. Ni hče ne more gledati usmrtilive na električnem stolu, ne da bi se poprej počeno napil, ker le tako ne vidi dovolj jasno vseh podrobnosti. Če se ne napiješ, boš omedlel. - Potter pa pijače niti pokusiti ni hotel, da bi videl usmrtilive do najmanjših podrobnosti.

Njegovo poročilo je porazno. "Nikoli ne bom pozabil celice smrti v Sing Singu," piše v svojem članku. "Prvi hip se mi je zdelo, da je v celici en sam predmet - električni stol.

Žice električnega voda se zlovese svetijo. Človek ne vidi nič drugega, čeprav stoji v celici še 50 drugih stolov. kakor samo to strašno napravo. Privredli so obsojenca. Celo namešnil se je nam in izpregovoril nekaj besed, potem je pa sedel. Nepričakovano naglo je

bil dan znak za usmrtilive. Vključili so tok. V naslednjem trenutku se je zdela, da se vsa celica zvezanega telesa upira električnemu toku. Obsojenčevo telo se je tako močno vrglo nazaj na stole. Vedno znova, ko je prešnil električni tok telo, se je vse krčevito streslo in napelo. Dejali so nam, da obsojenec ničesar ne čuti, da ga je ubil že prvi udarec električnega toka. Hoteli smo verjeti to, pa nismo mogli, ker smo videli obupen boj, ki ga je bilo človeško telo z električnim tokom."

Potter opisuje dalje zadnji, najstrohotnejši del usmrtilive, namreč trenutek, ko postane koža obsojenčevega telesa vodič električnega toka in ko začne tleti. Zdalj razamem, pravi, zakaj se gledalci najprej napijejo. Trezen človek namreč ne more gledati tega strahotnega prizora, ker je preveč pretresljiv. Toda o tem javnost doslej ni ničesar vedela. Jaz sem pa opisal vse tako točno, ker hočem začeti boj proti električnemu stolu, proti temu najhujšemu mučilnemu orodju.

Potterjev članek je vzbudil po vsej Ameriki veliko pozornost. Javnost je zdržala iz njene brezbrčnosti. Toda kaj potem, če bi se pristojne oblasti, ki tega poročila niso ovrgle, odločile za odstranitev električnega stola? Ali bi uvedle potem namestu njega celico smrti, kakršna se rabi v nekaterih evropskih državah in namestu električnega toka strupene pline? Kdo more jamčiti za to, da je ta način usmrtilive "humanejši"? Tudi zagovornikov sekire je v Ameriki čim dalje več. Zaenkrat se še ne da reči, kam privede pokret, ki je nastal po Potterjevem članku. Ali bo Amerika odstranila električni stol in se vrnila v imenu humanosti h krvniški sekiri? To je vprašanje, o katerem se prerekajo zdaj milijoni Američanov.

vorila. V edinoma je zrla nepremično tja gori na vrhove velikanih, pokrite z večnim ledom in snegom. Najela je več norveških vodnikov, toda nikoli se ni z nobenim napolnila v gore. Vodniki so imeli edino in zelo enostavno načelo: opazovati so morali počasi premikajoči se bossonski ledeniki.

Tako je živila vdova strogo ločeno od sveta. Ta čudni način življenja je bil posledica njene brezmejnje ljubezni do moža. Leta 1874 sta se napotila dva Avstrijca s švicarskimi vodniki na Mont Blanc. Pripeljala sta do vrha. Na povratku sta pa strmoglavila v prepad. Dvajset let je čakala vdova dne, kdaj bo led izročil truplo njenega moža. Toda čakala je zaman. Vdova je že davno mrtva, trupli ponesrečenih turistov sta pa ostali v ledu.

PROZORNA LETALA.

V nemški strokovni reviji "Kunststoffe" so objavljeni najnovejši izsledki in izumi na polju umetnih snovi. Mnogo se razpravlja v nemških strokovnih krogih o nadomestnih snoveh sedanjega gospodarskega sistema, tu pa tam se pa omenjajo tudi odkritja v inozemskih laboratorijih, tem zanimivejša in vredna tem večje pozornosti, ker ne izvirajo iz trenutne potrebe, temveč so zgolj posledica znanstvenega dela in prizadevanj.

Shipping news table listing destinations and dates for various routes including Queen Mary, Queen Mary, and others.

Nemška revija piše zdaj, da so v Angliji izdelali povsem prozorno snov čisto posebne teže, trdote in prožnosti, zelo prikladno za gradnjo letal. Gre v prvi vrsti za možnost uporabe te snovi pri gradnji nosilnih plošev. Če s tem bi se mnogo pripomoglo k nevidnosti letala. Podobna misel je bila sprožena že med svetovno vojno, toda takrat tehnika še ni bila tako visoko razvita, da bi bilo mogoče praktično govoriti o izdelovanju nevidnih letal.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mese, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno nepotrebne dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

Table of agents for various regions including California, Colorado, Indiana, Illinois, Maryland, Michigan, Minnesota, Montana, Nebraska, and New York.

Advertisement for religious books and prayer books. Includes sections for 'Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd.' and 'Molitvenike' with various titles and prices.

Advertisement for 'TELEFONI BREZ ZVONCEV' (cordless phones) and '20 LET JE ZAMAN ČAKALA' (20 years waiting), promoting a book about the telephone.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"